

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ BİRİM RİSK EYLEM PLANI USUL VE ESASLARI

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu usul ve esaslar, Aksaray Üniversitesinde risk yönetiminin etkin bir şekilde uygulanması, risklerin belirlenmesi, önceliklendirilmesi, izlenmesi ve minimize edilmesine yönelik düzenlenmesi gereken birim eylem planlarının esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmış olup Üniversitenin akademik ve idari birimlerinin tüm faaliyet alanlarını kapsar.

Dayanak ve Hukuki Çerçeve

Madde 2-Bu usul ve esaslar 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55,56 ve 57'nci maddeleri, Kamu İç Kontrol Yönetmeliği, Kamu İç Kontrol Rehberi doğrultusunda hazırlanmıştır.

Risk Yönetim Süreci

Madde 3-Risk yönetim süreci aşağıda yer alan maddelerden oluşur.

3.1. Risk Tanımlama ve Değerlendirme

- Harcama birimleri, faaliyet alanlarındaki riskleri belirlemek, risk haritaları oluşturmak ve raporlamakla yükümlüdür.
- Riskler, etkileri ve olasılıklarına göre derecelendirilerek önceliklendirilir.
- Risklerin tanımlanmasında finansal, operasyonel, stratejik ve itibar riskleri gibi farklı kategoriler dikkate alınır.

3.2. Risk Derecelendirme Kriterleri

- **Çok Düşük Risk:** Operasyonel süreçleri etkilemeyen risklerdir.
- **Düşük Risk:** Olası etkisi minimum olan ve operasyonel süreçleri belirgin şekilde etkilemeyen risklerdir.
- **Orta Risk:** Ciddi etkisi olabilecek ancak uygun önlemlerle kontrol altına alınabilecek risklerdir.
- **Yüksek Risk:** Kurumun temel faaliyetlerini aksatabilecek, mali ve operasyonel kayıplara yol açabilecek risklerdir.
- **Çok Yüksek Risk:** Kurumun temel faaliyetlerini aksatabilecek, mali ve operasyonel çok büyük kayıplara yol açabilecek risklerdir.

3.3. Risk Azaltma Stratejileri

- Risklerin tamamen ortadan kaldırılması,
- Riskleri en aza indireyecek önleyici tedbirlerin uygulanması,
- Risklerin sigortalanması veya transfer edilmesi,
- Risklerin kabul edilmesi ve etkin izleme mekanizmalarının uygulanması.

Sorumluluklar ve Görev Dağılımı

Madde 4- Aşağıda yer alan görevliler bu süreçte rol alırlar.

- **Üst Yönetici:** Kurumsal risk yönetiminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve gerekli tedbirlerin zamanında alınmasını sağlar.
- **İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu (İKİYK):** Kurumsal risk yönetimi uygulamalarının idare içinde etkili bir biçimde işlenmesini sağlar.
- **İdare Risk Koordinatörü (İRK):** Kurumsal risk yönetimi yaklaşımının etkili bir biçimde uygulanıp uygulanmadığına dair değerlendirmeleri yapar.
- **Birim Risk Koordinatörü (BRK):** Birimin hedeflerini etkileyebilecek risklerin tespit edilmesini koordine etmekten ve rehberlik sağlamaktan, tespit edilen risklerin alt birimlerin bilgi ve uzmanlıklarından yararlanarak faaliyetleri ile eşleştirmekten ve tüm önemli konuların ele alınmasından sorumludur.
- **Birim Yöneticileri:** Kendi alanlarında risklerin belirlenmesi, izlenmesi ve azaltılmasından sorumludur.
- **Alt Birim Risk Koordinatörü (ARK):** Risklerin alt birim düzeyinde yönetilmesinin uygun görüldüğü idarelerde alt birim yöneticisi veya görevlendirdiği kişi olup risk yönetim faaliyetlerinin alt birim düzeyinde koordinasyonundan sorumludur.
- **Strateji Geliştirme Birimi:** Stratejik amaç ve hedeflere yönelik belirlenen risklerin, değerlendirme sonuçlarının, riske yönelik alınacak kararların ve ilave kontrol faaliyetlerine ilişkin bilgilerin konsolide edilmesini sağlar.
- **İç Denetim Birimi:** Risk yönetimi uygulamalarının etkinliğini denetler ve iyileştirme önerileri sunar.

Eylem Planı Uygulama ve Takip

Madde 5- Eylem planı uygulanması ve takibi aşağıda yer alan adımlardan oluşmaktadır:

5.1. Risk İzleme ve Raporlama

5.1.1. Faaliyet ve Süreç Riskleri

- Faaliyet ve süreç riskleri harcama birimleri tarafından İç Kontrol Yönetmeliği ve İç Kontrol Rehberi çerçevesinde yürütülecektir.
- Birim faaliyet riskleri, birim yöneticileri koordinasyonunda Ek-2 Birim Risk Değerlendirme Formu'na işlenecektir.
- İşlenen veriler doğrultusunda 2025 yılı Haziran ayına kadar Ek-1 Birim Risk Eylem Planı hazırlanacaktır.
- Birim Risk Eylem Planı her yılın ilk 6 aylık döneminde izlenecek, ikinci 6 aylık dönemde değerlendirmesi yapılarak raporlanacaktır.
- Riskler yılda en az iki defa periyodik olarak gözden geçirilir ve geliştirilen faaliyetlerle revize edilir.

5.1.2. Stratejik Riskler

- Stratejik risklerin nasıl yönetileceği Aksaray Üniversitesi Risk Strateji Belgesi ile belirlenmiştir.
- Stratejik hedeflere etki eden riskler, İKİYK'ye sunulmak üzere İdare Risk Koordinatörüne gönderilir.

5.2. Revizyon ve Güncelleme

- En geç 2025 yılı Haziran ayına kadar hazırlanan Risk Eylem Planı'ndan stratejik risklere ilişkin olanlar İdare Risk Eylem planına eklenmek üzere Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına gönderilir.
- Hazırlanan Risk Eylem Planı her yıl güncellenir ve geliştirilir.
- Ek'te yer alan "Birim Risk Eylem Planı" şablonu kullanılır.
- Yeni ortaya çıkan risklere ve değişen şartlara göre şablonda düzeltmeler yapılır.
- Risk yönetimi uygulamalarının etkinliği düzenli olarak değerlendirilir ve gerekli düzeltici eylemler alınır.
- Harcama birim yöneticileri risk yönetiminin etkinliğinden, sürece ilişkin değerlendirmeleri yapmaktan ve gerekli durumlarda düzeltici önlemler almaktan birinci derecede sorumludur.
- Sürecin denetimi Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve iç denetçiler tarafından yürütüleceğinden sürece ilişkin her türlü form ve raporun ilgili birimler tarafından hazır halde bulundurulması gerekir.

Bu plan, Aksaray Üniversitesinin tüm yönetici ve çalışanları ile birlikte yönetilmesi gereken risk standardını kapsamakta olup risklere karşı proaktif bir yaklaşım benimsemesi sağlanmış, Üniversitenin kurumsal yönetim kapasitesini güçlendirmek ve sürekli iyileştirmek amacıyla yürürlüğe konulmuştur.

Birim Risk Eylem Planı Şablonu(Ek-1)

Birim Faaliyet Riski Değerlendirme Formu(Ek-2)

Birim Risk Eylem Planı Değerlendirme Raporu(Ek-3)

29.04.2025 tarih ve E-76957879-612-00001069928 sayılı OLUR ile yürürlüğe konulmuştur.

BİRİM RİSK KONTROL EYLEM PLANI																			
BİRİM ADI:																			
SIRA NO:	SÜREÇ ADI	TESBİT EDİLEN RİSKLER	RİSK PUANI VE RENGİ	RİSK TÜRÜ	NEDENLER	SONUÇLAR	DOĞAL RİSK OLASILIK	DOĞAL RİSK ETKİ	DOĞAL RİSK PUANI	İLAVE KONTROLLER (ÖNGÖRÜLEN EYLEMLER)	ARTIK RİSK OLASILIK	ARTIK RİSK ETKİ	ARTIK RİSK PUANI	ARTIK RİSK ÖNEM DERECESESİ	ÖNGÖRÜLEN EYLEM	GERÇEKLEŞTİREN	TAMAMLANMA TARİHİ		DURUMU / AÇIKLAMALAR
																	BAŞLAMA	BİTİŞ	
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
Birim Risk Koordinatörü Tarih / Ad / Soyad / imza												*Harcama Yetkilisi Tarih / Ad / Soyad / imza							
AÇIKLAMALAR																			
BİRİM ADI											Birim Risk Eylem Planını hazırlayan Genel Müdürlüğü/Başkanlığı/Daire Başkanlığını ifade eder.								
SIRA NO											Risk kaydındaki sıralamayı gösterir.								
TESPİT EDİLEN RİSK											Süreç/faaliyetler için tespit edilen riskleri ifade eder.								
İLAVE KONTROLLER											Riskin gerçekleşme olasılığını ve etkisini azaltmak için Mevcut Kontrollerin dışında uygulanacak ilave kontroller bu sütuna yazılır.								
ÖNGÖRÜLEN EYLEMLER											Tespit edilen risklerin iyileştirilmesi için uygulanacak yöntemi/mekanizmaları/tedbirleri ifade eder.								
GERÇEKLEŞTİREN											Öngörülen eylemin gerçekleştirilmesinden, yönetilmesinden ve izlenmesinden sorumlu olan birim/makamdır.								
TAMAMLANMA TARİHİ											Öngörülen eylemin gerçekleştirilmesinin başlayacağı kesin tarih.								
DURUMU / AÇIKLAMALAR											Sürecin, yönetici tarafından takibinin sağlanması için belirtilmelidir.(Başlamadı, Bütçe Bekliyor, Devam Ediyor ,İptal Edildi, Tamamlandı gibi ifadeler kullanılmalıdır.)								

*Harcama yetkilisi, iç kontrol ve risk koordinatörü olarak görevlendireceği bir yardımcısının, yardımcısı yoksa hiyerarşik olarak kendisine en yakın kademedeki bir görevlinin koordinatörlüğünde, tüm personelin katılımıyla biriminde yürütülen faaliyet ve süreçleri olumsuz etkileyebilecek risklerin tespit edilmesini, değerlendirilmesini sağlamak üzere hazırlanan birim risk kontrol eylem planını yürürlüğe koyar.

BİRİM RİSK EYLEM PLANI DEĞERLENDİRME RAPORU

	Risk Sayısı	Risk Türü		Risk Evreni		Risk İştahı			Risk Puanı ve Seviyesi										Faaliyet Sonrası Risk Puanı ve Seviyesi														
		Stratejik Risk	Faaliyet Riski	İç Risk	Dış Risk	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Düşük		Düşük			Orta			Yüksek		Çok Yüksek		Çok Düşük		Düşük			Orta				Yüksek		Çok Yüksek	
									1	2	3	4	5	6	8	9	10	12	15	16	20	25	1	2	3	4	5	6	8	9	10	12	15
2024 Yılından Devreden Riskler																																	
2025 Yılında Tespit Edilen Riskler																																	
2026 Yılına Devreden Riskler																																	

Risklere İlişkin Yapılan
Faaliyetlerle İlgili Genel
Açıklama: